

בשמים יצאתי מבאר-שבע. ביקרנו בחצרים - פלא כיצד ישובים אלו נתקיימו, וכמעט לא נצגעו, הבחורים מעודדים, דורשים מים (צנור) בנין ברכה, תקציב למשק. כמה אדמה יש לכם? עכשיו - בלי גבול...

בדרך חזרה שהינו במטה של יגאל. שם מסרו ידיעות מעודדות מהגליל. יצחק מסר על שבעה סמיפיררים מצרים שהנמיכו טוס על פני פלוגה - כנראה זרקו להם אוכל או ציוד. כשחזרתי לת"א קידמתנו הבשורה שמלאכתנו בגליל למעשה השלמה, גדוד סורי שנשלח לעזרת קאוקזי - נשכר. הצבא והכפריים ברחו. כפרי לבנון נכנעים. היו לנו (עד כמה שידוע) 12 הרוגים. מספר הפצועים לא ידוע. הכפרים ירון ועין אבל בלבנון מציעים כניעה. קאוקזי נמלט ללבנון.

- בעשר בערב חזר בר מהגליל. הכפרים בגליל המרכזי לא עמדו רוחם לחלום. יחידה אחת של קאוקזי מסרה עזמה על נשקה, תחמשה, רכבה וציודה. עודלא ידוע אם מלכיה בידינו. אבל אין חשש - תפול לידינו.

עכשיו, לאחר שנדע פחות או יותר החגובה בעולם (לכך דרושים 2-3 ימים) יש להתחיל במשולש: לחץ על גנין, טובס וסולכרס. אם נגיע לשכם - ממילא תפול רמאלה.

ביקשתי ראובן לסלגרף לאבן מה קרה ולדרוש ממנו הערכת המצב בפריס.

31.10.48, יום א', כח חשרי חש"ס, נצרת.

יצאתי הבוקר לנצרת, מטה חזית הצפון. בבוקר ניתנה פקודה להמסיק ב-11, מלבד אם נחיקף. פעלו שתי חטיבות 9,7. ויחידות שריון ופלוגת רגלים של גולני (חטיבת שטיבל) - אלה עשו פעולות הטעית בגליל - בסגרה ועלבון.

לקאוקזי היו - בלשוננו - 3 בריגדות, למעשה רק 5 גדודים מלאים. החלונו הפעולה בלחץ חטיבה 7 מפצח למירון, נתקלו במיקוש, בליל ו' לכדו מירון וסמספ וגוש. לגיש הגיעו בבוקר יום ו'. ביום ו' בצהרים הגענו לסעסע - כפר מבוצר שהיה עומד

חדשים אילו היה בידינו. הכפר נחרקן. אחר כך כבשנו כפר ברעם. אחמול בבוקר (ביום שבת) נמלה תרשיחא. חיל האוויר שלנו - אבל לא היה גורם מכריע. לפעמים לא הצליח למצוא הסברה. רוב אנשי תרשיחה ברחו לאחר תרשיחה הלכה חטטת 7 למלכיה, חטיבה 9 החקיקה הכפרים שבין תרשיחה ומעטע והשתלטה על הכביש הצפוני.

הבוקר בשעה 5-6, הגענו וכבשנו מלכיה. הפסנו כ-200 שבויים. יש כמה מאות הרובים, החלק הגדול של צבא קאוקזי ברח - באי סדר. שלל - 3 תותחים (2 של 2 ליטרה, 1 של 75 מ"מ אנטי טנקי, שני משוריינים, מספר מכוניות, מחסני אספקה, מכוניות, בגדים וכו').

חטיבה 2 (של מכסי כהן) עלתה לגליל עליון כבשה שוב עבד. זזנו מהגליל המזרחי (בבלידה ופנרה) לגבול הלבנון מערבה, כשלושה קילומטר - הגבול הצפוני הוא פנרה מול בלידה, אנו שולטים על יד בובעה.

הדרך למנרה ובלידה חפשיה בהחלט.

הכפר ירון מטר לנו נשנו וכיעש להכנים חיל מצב. בדוד אחד קאוקזי יצא שלם (זה המסמך שחנה ע"י פנרה ובלידה), שאר הגדודים נפגעו.

לנו יש 19 הרובים, מהם עשרה דרוזים. נלחמה פלוגה של דרוזים (בתוכם 3 יהודים, כולם נהרגו) בכפר ינוח (דרוזי). בתחילה קיבלה אותם בשלום, אך כשבא קאוקזי נצטרף הכפר לאויב. נלחמו על צדנו גם צרפתים - פלוגה - בעיקר שמרו על משלמים בין צפת ומירון. הם לא באו במגע עם האויב. לא ברור תפקיד הדרוזים - כי שלושה אנשינו שהיו אתם לא חזרו. לפי דברי הדרוזים נהרגו 40 אנשי הכפר ינוח.

כמה מכוניותינו פרוחקים עכשיו? שתי חטיבות! מראש הנקרה עד מלכיה עומדת חטיבה 9, פלוגה שני גדודי חי"מ ממחוז חיפה (בכל גדוד 450 איש), הם גם שולחים מטרול לפנים הגליל. חטיבה כרמלי (מכסי כהן) פרוחקה לסורים. באופן שחמשות רק חטיבה בולגרי (שמיגל) ושבע (כני).

לדעת משה היו ב"כיס" הגלילי כ-60,000 ערבים, בני המקום ופליטים. החצי ברח כבר, ועוד יברח. גיש, ספסף, סעסע וחלק גדול של הרשיחה נחרקו לגמרי. כל הכפרים שנלחמנו בהם - הכפליים ברחו, אבל עוד רבים יברחו.

חטיבה 7 זקוקה לדעת משה לשבוע של מנוחה. נתקלקלו כמה מכוניות ויש לתקנן.

גדוד של סורים שבא מהלבנון נשמד כולו; היו לסורים 10 גדודים, נשארו עכשיו רק 9. נחברר שהם היכו בעשרת הימפם יותר מאשר חשבנו. מאז ההפוגה לא ירו אף יריה אחת. בשני ימי המערכה הגלילית לא נעו ולא זעו. אולם הם התבצרו וכנראה רצונם רק להחזיק כמה שיש בידם.

משה סבור שיוכל בשני גדודים לחפוס גשר דמיה ולהתבצר שם - אם ילחצו על המשולש גם מצדדים אחרים. ללכת נגד המשולש דרושות לדעתו 5 חטיבות. חטיבת חי"מ של אלכסנדרוני לא תיחסב כחטיבה, כי היא יושבת במשלטים. למשה עצמו יש רק שהי חטיבות למטרה זו. לפען השתלט על ודי ערא יש לקחת את אול' פחם.

פעולה מקיפה טובה מהתקפת מצח. כשניסינו לקחת חזרה המשלטים שעל יד מנרה היו לנו 33 אבדות (הרוגים) וכארבעים פצועים של חטיבת כרמלי. עכשיו בכל הפעולה הגדולה - אבדו לנו 10 הרוגים ועשרות אחדות של פצועים.

היירתי בעיר נצרת - זה כמה שנים לא הייתי בה. היחסים עם החושבים הם טובים. רק הכמרים חותרים זה נגד זה ושולחים מלשינות לממשלה.

באחת חזרתי לגבעה.

- בארבע ישיבת הממשלה.

- המפקד העיראקי בארץ (צלאח אל דין סעם) הבריק אהמול לממשלתו לאמורו "למברקכם 258 אסא מיום 30/10. המצב כנזכר מטה באיזור הדרומי; היחידות המצריות נסוגו מאשדוד אל מג'דל, הכוחות המצריים בעירק מנשיה ואל-פלוגה ועיראק סווידן מוקפים

ואין להם קשר עם שאר הכוחות. הדרך עזה-אל מב'ל נמונה מחמת איום האויב, והמצרים משתמשים בדרך שניה מערבית מן הדרך הראשית לשם הובלת ההספקה והתחבורה. באר שבע, בית גוברין, בית חנון וכל השטח בין שלושת הנ"ל וכפרים רבים צפונית לה בידי היהודים. האיזורי הצפוני היהודים החזיקו אמש בסיוע האווייריה באיזור הצפוני את כוחות השחרור והכריחו אותם לסגת אל הגבול הלבנוני, לא נותר בא"י חוץ מהצבא העיראקי והלביון.

כבר חווייתי את דעתי על המפקדה הירדנית ו... על המלחמה בארץ. היהודים התחילו לרכז כוחות מול כוחותינו מלפני שבוע וכבר היו התנגשויות וקרבות בינינו, היהודים השתמשו בקרבות אלו כהותחי שדה שלא היו להם קודם לכן, ובכל זאת כוחותינו התגברו והדפו אותם. אין ספק כי אהם מעריכים את המצב הזה לאחר שנסוגו כוחות הערבים מן הצפון ומן הדרום הדבר שהייתי חושש לו.

הנני מדגיש שיש להכמיל את המאמצים של ממשלות ערב ויאחד את מכוניות פעולות המלחמה.

יש להבהיר ולגלות את האמת על המצב. לממשלה, לאישים ולעם העיראקי והתפקיד החשוב הנעשה ע"י הצבא העיראקי ומצבו הנוכחי.

בערב נחילצנו - ירדן, יעקב ואנכי - יגאל שאל מה חלאחז אמרתי לנו עלינו לחכות ימים אחדים לראות מהי ההגובה שתתגבש בפריס. אילו היה בוויין שועל באופן רציונלי בלבד, בלי אמוציות אנטישמיות, היה מוכרח לבוא לידי מסקנה, שהצבא הערבי אינו שווה עוד כלום, שאנו הכוח הצבאי היחיד עכשיו במזרח התיכון, ולכן או שעליו למצוא מיד אמצעים יעילים להרוס אותנו - או להשלים איתנו כעם כוח חשוב. אבל לא ברור אם הוא מסוגל לבוא למסקנה ברורה. בינתיים עלינו להפיל א' "הכיס" של פלוג'ה - בלי הפרה חמורה של ההפוגה. למנוע מבאח חסמקה, להפיל האוויירונים המצרים (גם היום הביאו מזון במפוסים, והפלנו מפוס אחד). אם במשך הימים הקרובים לא יפול משהו חמור ורציוני בפריס עלינו לעשות הצעד הבא בעוד שבוע או בסוף שבוע זה: להרעיש המשולש מבנין, אום-אל-פחים, פול כרם, בית נבלה וטובאט (בעמק הירדן). יגאל סבור שלכך דרושות ארבע חטיבות - יש רק שלוש, ולכן הוא מציע להזיז חראל לטביבת בית נבלה שהם יתקפו בכוון כמר קאסס. - אם נביע לשכם חיפול רמאלה מאליה וירושלם חשוחרר, הלביון יברח לעבר הירדן והארץ

יגאל חושש לכוח המצרי במב"דל שינצל לעזה. וחוא יורד מחר לדרום.

1.11.48, יום ב' כ"ט חש"י תש"ט. ירושלם.

עלינו הבוקר לירושלם לישיבה משותפת בין הממשלה ובין הנחלת הסוכנות. לסוכנות יש ברעון של 14-15 מיליון לא"י, אם לא יותר, השנה יש לשלם 7 מיליון, מחוץ לאמריקא הכניסו המגביות - לפי דובקין - 35-40 מיליון דולר, מהם נחקבלו כבר במזומנים 75% עד 80%. כל זה הוצא על בטחון. בארצות נשארו עוד 5-6 מיליון דולר (שלא הועבר לרגל קשיי טרנספר). הסוכנות לא קיבלה כמעט לעצמה כסף, מלבד מאיירו - החודש 4 מיליון, ולפני זה כ-6 מיליון ויותר (עולי עוד חצי מיליון). יש עוד 10,8 מיליון מרנק שויצרים בשויץ, 1 מיליון דולר בשוידן, ועוד כמיליון דולרים באמריקא. לפי החלטה הוה"פ כל המגביות - 50% שלהן לבטחון, 25% לקה"י, 25% לקה"ק. מכלל זה הוצאו אנגליה, קנדה, ואמריקא.

חקציב הסוכנות לחשש הוא 50 מיליון לא"י, הגזברות צמצמה אותו ל-20 מיליון 4 מיליון חסלום חובות, לסידור ראשון של 25,000 ועולים (מחכים בנובמבר ודיצמבר ל-40 אלף עולים), 5 מיליון (40 לא"י לנפש, בלי שיכון).

קליטה 5000 נוער עולה - $2\frac{1}{2}$ מיליון. במחנות יש 14.000 איש במחנות ואין להם שיכון. בנין 4000 חדרים ועוד - 5 מיליון לשכון. בשנת חש"ה ועד עכשיו עלו 32 נקודות, בקרוב יעלו עוד 6 נקודות. לנקודות חדשות ידרשו 2-3 מיליון לא"י. לכל שאר המחלקות (ירושלם, חלוץ, כלכלה, חינוך, נוער ועוד) 2 מיליון. לחינוך סבורים לפי שעה 200,000, כמו אשחקד. - בס"ה 21 מיליון.

גולדשטיין מודיע שלרגל ההכרח לשלם חובה של גולדה - אין לקוות בקרוב לכסף מאמריקא. באפק יש כבר להנהלה אוברדרפט של מיליון, ולא יתנו יותר.